

Przegląd Wydarzeń

W GMINIE RUDA-HUTA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2009 (14)

ISSN 1689-7943

Młodzież ma boisko!

Dnia 1 czerwca 2009 r., w Rudzie-Hucie otwarto kompleks wielofunkcyjnych boisk sportowych budowanych w ramach rządowego programu „Moje Boisko Orlik 2012”.

Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali: Krzysztof Grabczuk - Marszałek Województwa Lubelskiego, Adam Rychliczek - Wicestarosta Powiatu Chełmskiego, Kazimierz Smal - Wójt Gminy Ruda-Huta, Piotr Śliwa - Przewodniczący Rady Gminy Ruda-Huta oraz wykonawcy kompleksu boisk: Państwo Małgorzata i Robert Leśniewscy, oraz Krzysztof Mazurek - Dyrektor Zakładu Usług Komunalnych w Rudzie-Hucie.

Boiska zostały poświęcone przez proboszcza parafii Ruda-Huta ks. kanonika Aleksandra Tabakę.

W numerze:

- Eko Majówka 2009;
- Kwietny bieg;
- Festyn rodzinny na Dzień Dziecka;
- Tydzień bibliotek;
- Lowizja w Liceum;
- Konferencja w sejmie;
- Wędkarski kołowrotek w Rudzie-Hucie;
- Głębia natury w zarysie historii - finał projektu;
- Sukcesy Teatru OKO;
- Muzyka i śpiew tradycją pokoleń;
- Pamięć...1943...
- Udane starty zapaśników;
- Zawody strażackie w Rudzie;

Nowa droga

Gmina Ruda-Huta przeprowadziła remont 2,6 km drogi gminnej w miejscowości Żalin, Gdola, Karolinów.

Wykonawcą prac remontowych była firma wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. w Chełmie. Remont polegał na wykonaniu wzmocnienia istniejącej nawierzchni betonowej oraz położeniu nawierzchni asfaltowej.

Wyremontowana droga znacznie skraca czas dojazdu mieszkańców Żalina oraz Gdoli do Chełma, umożliwia łatwiejszy dojazd do pól oraz posesji, a także zwiększa atrakcyjność miejscowości Żalin i Gdola.

Koszt inwestycji wyniósł 403103,86zł.

Remonty i prace porządkowe w centrum Rudy-Huty

Trwają prace porządkowe w centrum Gminy Ruda-Huta. W tym celu, w ramach robót publicznych Wójt Gminy zatrudnił 30 bezrobotnych mieszkańców.

Dotychczasowe prace porządkowe skupiały się m.in. na wycince drzew, demontażu starych ogrodzeń wokół budynku byłego GS-u i basenu przy Zespole Szkół. Oczyszczono teren przy korycie rzeki „Gdolanka” i usunięto pozostałości po zimie zalegające przy ulicach.

Obecnie jest remontowany kolejny budynek na placu GS, który za czasów świetności Gminnej Spółdzielni był miejscem skupu zwierząt.

Co na drogach?

Zakład Usług Komunalnych pomimo ograniczonych funduszy i ogromnych potrzeb w roku obecnym wyremontował przy wykorzystaniu żużlu następujące drogi gminne:

- ☒ 15 stycznia 2009r. Gotówka (6t gruzu, 30t żużlu);
- ☒ 29 stycznia 2009r. Dobryłów - cementówka oraz boczne (27t żużlu);
- ☒ 23 marca 2009r. plac pod szkołą w Żalinie (rozsypanie i wyrównanie żużlu - mieszkańcy z Żalina), świetlica w Żalinie, drogi: Ruda, Chromówka (60t żużlu);
- ☒ 25 marca 2009r. Miłosław, Chromówka, Ruda (80t gruzu);
- ☒ 30 marca 2009r Ruda-Opalin, Polna,

Nadrzeczna (25t żużlu);

- ☒ 2 kwietnia 2009r. Gotówka (45t żużlu);
- ☒ 3 kwietnia 2009r. Ruda-Kolonia profilowanie drogi;
- ☒ 6 kwietnia 2009r. Ruda-Kolonia (40t żużlu);
- ☒ 7 kwietnia 2009r. Ruda-Kolonia (40t żużlu);
- ☒ 8 kwietnia 2009r. Ruda-Kolonia (12t żużlu);
- ☒ 10 kwietnia 2009r. Zarudnia (12t żużlu);
- ☒ 14 kwietnia 2009r. Zarudnia (24t żużlu);
- ☒ 14-20 kwietnia 2009r. Leśniczówka (za szkołą) ziemia z gruzem 36t + 28t żużlu;
- ☒ 15-21 kwietnia 2009r. Hniszów oraz betonowanie wyrwy przy moście;
- ☒ 4 - 5 maja 2009r. Jazików - Kolonia Żalin (65t żużlu);
- ☒ 13 maja 2009r. Zarudnia, Chromówka profilowanie i równanie drogi;
- ☒ 14 maja 2009r. Żalin profilowanie i równanie drogi;
- ☒ 18 maja 2009r. Żalin, Zarudnia (50t. żużlu);

- ☒ 26-28 maja 2009r. Chromówka, Gdola (30t gruzu, 20t żużlu, 110t ziemi z gruzem);
- ☒ 8-23 czerwca 2009r. Żalin, Karolinów pobocza drogi asfaltowej (310t piasku, 60t ziemi z gruzem, 45t żużlu).

W roku ubiegłym na remonty dróg wykorzystano 2000t piasku oraz 1000t żużlu.

GS - już nie straszy!

Niewiele osób zapewne pamięta jak wyglądał plac po byłej Gminnej Spółdzielni „Sch” w Rudzie-Hucie.

Niektóre budynki udało się wyremontować, inne musiały zniknąć ustępując miejsca nowym inwestycjom.

W budynku w którym był magazyn zbożowy, dziś są garaże i pomieszczenia na sprzęt Zakładu Usług Komunalnych.

W miejscu budynku wagi, który zagrażał bezpieczeństwu (dół po wadze) dziś znajduje się kompleks boisk dla młodzieży.

Prace remontowe wykonali pracownicy Zakładu Usług Komunalnych zarządzanego przez Dyrektora Krzysztofa Mazurka.

Jarosław Walczuk

Eko Majówka 2009

Dnia 24 maja 2009 roku już po raz czwarty odbył się we wsi Gotówka piknik rodzinny Eko Majówka.

Dzień przed rozpoczęciem festynu, w gminie Ruda-Huta i Chelmie odbył się happening pt.: „Partytura dla potłuczonych” w wykonaniu Teatru OKO. Aktorzy, wędrując ulicami zapraszali wszystkich na Eko Majówkę.

Jeszcze przed oficjalnym rozpoczęciem, zorganizowano wycieczkę rowerową na trasie Rudka – Gotówka, a także spacer trasą Nowiny DPS – Gotówka.

Impreza oficjalnie rozpoczęła się o godzinie 14.00 wystąpieniem Wójta Gminy Ruda-Huta **Kazimierza Smala**. Następnie prowadzący festyn **Mariusz Matera** przedstawił program, jednocześnie życząc wszystkim przyjemnej zabawy.

Wszyscy przybyli mieli okazję posłuchać śpiewu lokalnych zespołów: **Rudniaków, Jarzębiny Czerwonej** oraz **Wiśniowego Sadu**.

W świetlicy odbył się spektakl „**Wincenty w tarapatkach**” w wykonaniu zespołu śpiewaczego „**Jarzębina Czerwona**”.

Można było obejrzeć inscenizację „**Chroń przyrodę przez**

Cztery Pory Roku” oraz posłuchać piosenek na dobrą pogodę w wykonaniu młodzieży z Gimnazjum i Liceum.

Dla dzieci przygotowano różnego rodzaju atrakcje. Odbywały się konkursy sportowe, konkursy ekologiczne, karaoke, malowanie twarzy. Nie lada atrakcją były pokazy zapaśnicze przygotowane przez młodzież pod okiem trenera Pana Romana Czwalińskiego.

Dla starszych uczestników zabawy również przewidziano konkursy głównie sportowe jak przeciąganie liny (I m-ce Rodzina Baldów, II m-ce OSP Żalin, III m-ce Ladys, IV m-ce Kolanowski i reszta), czy Strongman (puchar zdobył Sebastian Czerwiński) w skład którego wchodziło podnoszenie ciężarka (I m-ce Sebastian Czerwiński, II m-ce Robert Wójtowicz, III m-ce Mariusz Kolanowski) i siłowanie na rękę (I m-ce Sebastian Czerwiński, II m-ce Kazimierz Smal, III m-ce Mariusz Matera).

W świetlicy można było obejrzeć wystawę fotograficzną „**Wiosna w naszej gminie**” autorstwa **Patryka Połajdowicza, Dawida Borodej, Arletty Zalewskiej, Kamila Marciniaka, Artura Borodej, Ewy Zalewskiej, Rafała Czeryny**, oraz prezentację multimedialną autorstwa **Kamila Marciniaka**.

Dodatkową atrakcją Eko Majówki stanowił pokaz zdjęć miejscowości z motolotni oraz recital **Mariusza Matera** – kończący Eko Majówkę.

O godz.19:00 rozpoczęła się zabawa taneczna z zespołem Aveiro.

Magdalena Iwanicka i Ewelina Pogorzelec

KWIETNY BIEG

Dnia 29 maja 2009 r. już po raz czwarty gmina Ruda-Huta czynnie uczestniczyła w „VI Ogólnopolskim Kwietnym Biegu”.

Impreza miała na celu upamiętnienie 30 Rocznic Pierwszej Pielgrzymki Jana Pawła II do Polski oraz propagowanie zdrowego trybu życia.

Gmina przejęła szarfę - sztafetę od gminy Dorohusk. W biegu uczestniczyła młodzież z gminy Ruda - Huta oraz zastępca wójta - **Jarosław Walczuk**, radny gminy - **Marian Michalski**,

sekretarz gminy - **Marek Słupczyński**, trener sekcji zapaśniczej „Tajfun” - **Roman Czwaliński**, komendant OSP – **Mariusz Szalewicz**, **Iwona Borodej** – instruktor kultury, **Marcin Woszczewski** – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury.

Uczestnicy zostali rozstawieni na konkretnych odcinkach trasy (co kilometr) i przejmowali sztafetę od poprzedników.

Jak co roku w gminie znaleźli się

maratończycy, którzy przebiegli całą 7 kilometrową trasę. **Na wyrazy uznania zasługuje Pan Marian Michalski, który corocznie przebiega całą trasę biegu.**

Bieg zakończył się przekazaniem szarfy gminie Wola Uhruska.

Nad bezpieczeństwem uczestników czuwała policja i straż graniczna.

Organizatorem biegu jest Stowarzyszenie 10 czerwca.

Ewelina Pogorzelec

KATYŃ... OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

W Liceum Ogólnokształcącym w Rudzie-Hucie odbyła się uroczystość posadzenia „dębu pamięci” symbolizującego jedną z ponad dwudziestu tysięcy ofiar zbrodni w Katyniu.

Drzewko oraz pamiątkową tabliczkę z nazwiskiem zamordowanego żołnierza pozyskała Biblioteka Publiczna Gminy Ruda-Huta przekazując ją następnie szkole. Dąb posadzony w Rudzie-Hucie będzie symbolem pamięci o poruczniku Adamie Jakubcu.

O godną i podniosłą oprawę wydarzenia zadbali uczniowie pod opieką pani Agnieszki Szczurek-Jokisz - nauczycielki języka polskiego oraz pań bibliotekarek z Biblioteki Publicznej, przygotowując prezentację multimedialną na temat tragedii w lesie katyńskim oraz przybliżyli postać por. Jakubca.

Materiały na temat tej postaci zostały zebrane przez Panią Martę Kordas - dyrektora Biblioteki Publicznej, min. od Pana Marka Sulowskiego, bibliotekarza szkolnego z Zespołu Szkół w Białej (gmina Godziszów).

Na uroczystości reprezentowana była cała społeczność szkolna. **Za sprawą tej lekcji historii na terenie Zespołu Szkół powstał pomnik pamięci, nie tylko por. Jakubca, ale także wszystkich polskich oficerów bestialsko zamordowanych i pogrzebanych w Katyniu, Kalininie, Charkowie, Miednoje oraz innych miejscach na terenie byłego Związku Radzieckiego.**

Patronat nad akcją sprawował Prezydent Rzeczypospolitej Polski, Lech Kaczyński.

Por. Adam Jakubiec urodził się 20 grudnia 1909 roku we wsi Rataj w powiecie Janowskim. Ojciec Antoni i matka Katarzyna, z domu Łasik, zamieszkiwali we wsi Biała Ordynacka w części zwanej Wodończa, gdzie upłynęło dzieciństwo i młodość Adama. Był on najstarszy z ośmiorga rodzeństwa. Inteligentny, muzykalny, niski, drobnej postury. Koledzy nazywali go „Kajtek”. Maturę zdał w Gimnazjum w Janowie. Ukończył Szkołę Podchorążych Inżynierii w Ostrowii Mazowieckiej i dostał przydział jako oficer rezerwy do 84 pułku podchorążych we Włodzimierzu Wołyńskim. 17 września 1939 roku internowany do obozu w Kozielsku. 17 kwietnia 1940 roku umieszczony w transporcie do Katynia odbył ostatnią podróż życia. Zginął najprawdopodobniej dzień później.

Paweł Tkaczuk

Wycieczka przyrodniczo-edukacyjna

Dzieci z klas 4-6 Szkoły Podstawowej w Rudzie-Hucie, uczestniczące w warsztatach przyrodniczych i historycznych w ramach projektu „**Głębina natury w zarysie historii**” realizowanego z Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich przez **Bibliotekę Publiczną Gminy Ruda-Huta** dnia 8 kwietnia 2009 r. miały okazję obejrzeć jeden z najpiękniejszych zakątków gminy Ruda-Huta, rozlewisko Bugu w Rudce.

Każdej wiosny, gdy Bug wyleje odpoczywa tam tysiące różnych ptaków, które potem odlatują do Skandynawii.

Uczestnicy wycieczki podziwiali ten niecodzienny widok,

słuchając informacji przekazywanych przez miłośników przyrody **Piotra Śliwę** oraz **Mariana Michalskiego**, jak również mogli się dowiedzieć o wydarzeniach historycznych jakie miały miejsce na terenie miejscowości Rudka, dzięki **Antoniemu Franeckiemu** emerytowanemu nauczycielowi i regionaliście.

Wycieczka zakończyła się wspólnym ogniskiem i pieczeniem kiełbasek, dzięki pomocy i gościnności świetlicy w Rudce.

Bogusława Smal

FESTYN RODZINNY NA DZIEŃ DZIECKA

Z okazji Dnia Dziecka Zespół Szkół w Rudzie-Hucie przygotował dla najmłodszych Festyn Rodzinny.

Impreza prowadzona przez Annę Bobruś, obfitowała w interesujące wydarzenia, takie jak zawody sportowe, popisy taneczne i wokalne uczniów, oraz pokazy grupy strażackiej z LO w Rudzie-Hucie.

Atrakcją festynu był mecz piłki siatkowej między samorządowcami i nauczycielami. Po wyrównanej walce w tym roku wygrali samorządowcy (5:3).

Dziewczęta i kobiety zaproszono na prezentację multimedialną zatytułowaną „Nie jesteś sama”, mającą na celu zachęcenie do działań związanych z profilaktyką nowotworową.

Dzień zakończył się uroczystym wręczeniem nagród dla zwycięzców w zawodach sportowych. Zostały one zakupione z pieniędzy pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Festyn zorganizowany został z inicjatywy rodziców, dyrekcji Zespołu Szkół oraz Liceum Ogólnokształcącego w Rudzie-Hucie. Dużym zaangażowaniem w przygotowanie imprezy wykazały się nauczycielki kształcenia zintegrowanego i nauczyciele wychowania fizycznego.

Paweł Tkaczuk

TYDZIEŃ BIBLIOTEK 2009

Tegoroczny „Tydzień Bibliotek” odbywał się od 8 do 15 maja pod hasłem „Biblioteka to plus”. Honorowy patronat sprawowali: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Z tej okazji Biblioteka Publiczna Gminy Ruda-Huta zorganizowała lekcje biblioteczne dla uczniów Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum w Rudzie-Hucie. Przygotowana prezentacja multimedialna miała na celu promocję Biblioteki Publicznej oraz ukazanie jej roli, możliwości jakie niesie za sobą korzystanie z jej zbiorów, kartotek i udzielanych informacji dla uczniów, studentów oraz całej społeczności gminy.

„Tydzień Bibliotek” był miłą niespodzianką dla najmłodszych czytelników, wypożyczając książkę otrzymywali słodycze i baloniki.

Tydzień Bibliotek to ogólnopolska akcja, której twórcą jest Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Jej celem jest ukazanie roli bibliotek, ośrodków informacji i bibliotekarzy w różnych strukturach życia społecznego a także ich poprawy jakości życia i utrwalania pozytywnych wzorców społecznych, promocja czytelnictwa i zainteresowanie książką oraz nowymi mediami komunikacji społecznej. Ważnym zadaniem jest również podnoszenie świadomości społeczeństwa o swobodnym dostępie do wiedzy i wszelkiej informacji poprzez biblioteki i ośrodki informacji.

Marta Kordas

Biblioteka Publiczna Gminy Ruda-Huta

zaprasza

do uczestnictwa w konkursie literackim

„Dąb Bolko w nadbużańskim krajobrazie”

Konkurs przeprowadzony zostanie w dwóch kategoriach wiekowych:

- dorośli;
- dzieci i młodzież;

Na wiersze, tematycznie związane z dębem Bolko, oczekujemy do **31 lipca 2009 roku**.

Poezję proszę przynosić do **Biblioteki Publicznej Gminy Ruda-Huta**.

Rozstrzygnięcie konkursu i rozdanie nagród odbędzie się podczas festynu „**Bolkowanie**” **16 sierpnia 2009 roku** (Niedziela).

Gminny Ośrodek Kultury w Rudzie-Hucie

ogłasza:

w miejscowości Karolinów
realizowany będzie projekt

pt. „Sport, taniec, muzyka i tworzy się niezła klika”

Zostaną przeprowadzone warsztaty sportowe:

- aerobik
- siatkówka

Czas trwania lipiec - wrzesień 2009 r.

Projekt realizowany będzie

z **Poakcesyjnego Programu Wsparcia
Obszarów Wiejskich**.

LOWIZJA W LICEUM

Liceum Ogólnokształcące w Rudzie -Hucie w dniu 27 maja 2009r. gościło uczestników II edycji konkursu poezji i piosenki obcojęzycznej - Lowizja 2009.

Impreza przeznaczona była dla uczniów gimnazjów, którzy rywalizowali w dwóch kategoriach: recytacja i śpiew. Konkurs prowadzony był w humorystyczny sposób przez licealistów **Patryka Gaja** i **Eryka Kawerskiego**, uczniowie liceum zadbali również o stworzenie ciekawego widowiska po zakończeniu prezentacji konkursowych a przed rozpoczęciem głosowania jurorskiego.

Sędziowie osobno oceniali każdego z uczestników przyznając mu odpowiednią liczbę punktów. Ostatecznie w kategorii poezja pierwsze miejsce powędrowało do **Pawła Sułkowskiego** z Gimnazjum w Dubience, drugie do **Żanety Błaszczuk**, a trzecie do **Katarzyny Dadas** obie z Gimnazjum w Rudzie-Hucie. **Paweł Sułkowski** był także najlepszy w kategorii piosenka, wyprzedził **Ewelinę Godziszewską** z Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6 w Chełmie oraz duet **Karolina Panasiuk** i **Aleksandra Szczygiel** z tej samej szkoły.

Paweł Tkaczuk

KONFERENCJA W SEJMIE

W dniu 2 czerwca 2009 roku odbył się wyjazd uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Rudzie-Hucie do Warszawy. Celem wyjazdu był udział uczniów w konferencji pt. "20 lat minęło - jaka Polska 2029?"

Konferencja odbyła się w gmachu Sejmu RP. Jej tematem były wydarzenia sprzed 20 lat, dyskutowane w gronie ludzi, którzy w czerwcu 1989 r. byli u progu dorosłości, lub mieli po kilka lub kilkanaście lat. W spotkaniu oprócz młodzieży wzięli udział znani ludzie ze sceny politycznej, dziennikarze publicyści. Dyskusja skoncentrowała się wokół następujących zagadnień: Czy Polska, w której żyjemy od 20 lat, jest Polską naszych marzeń? Jak nasz kraj ma się zmienić w ciągu kolejnych 20 lat, by był krajem naszych marzeń? Co możemy zrobić, by nasze marzenia za 20 lat stały się rzeczywistością? Przed rozpoczęciem konferencji odbył się happening pt. "Puszczamy Kurtykę w kosmos i zakładamy swój Instytut Przyszłości Narodowej". Po konferencji młodzież pod okiem przewodnika zwiedziła najpiękniejsze zakątki Warszawy.

Wyjazd odbył się dzięki uprzejmości Rektora Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie **dr Michała Gołosia**

Dorota Sawicka

Wędkarski kołowrotek w Rudzie-Hucie

Z okazji Dnia Dziecka 29 maja 2009 roku odbyły się zawody wędkarskie na zbiorniku "Parypse". Imprezę zorganizował Polski Związek Wędkarski Okręg Chełm we współpracy z Kołem Wędkarskim Ruda-Huta i Zespołem Szkół w Rudzie-Hucie. W zawodach wzięło udział 29 dzieci. Sponsorem nagród dla uczestników byli: Zarząd Okręgu, Wójt Gminy Ruda-Huta i Zespół Szkół.

31 maja 2009 roku odbyły się Sławikowe Mistrzostwa Koła Juniorów na zbiorniku wodnym "Torfiarki". Z siedmiorga uczestników najlepszy okazał się Marcin Hawryluk.

7 czerwca 2009 roku to seniorzy mieli okazję wykazać się podczas Sławikowych Mistrzostw Koła. Wzięło w nich udział 19 osób. I miejsce zajął **Roman Dudzik**, II - **Ireneusz Maliszewski** a III miejsce - **Tadeusz Hawryluk**.

Roman Dudzik

Teatr Krzyk w Rudzie-Hucie

Dnia 5 lipca 2009 r. w klubie przy poczcie w Rudzie-Hucie odbyła się uroczysta inauguracja projektu „Wyżyna Teatralna OKO–liczne obserwacje”.

Projekt realizowany jest przez Gminny Ośrodek Kultury w Rudzie-Hucie w partnerstwie z Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury w Lublinie, w ramach Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich.

Inaugurację otworzył spektakl „Głosy” w wykonaniu Teatru KRZYK z Maszewa w reżyserii **Marka Kościółka**.

Spektakl inspirowany wydarzeniami w toruńskim technikum z roku 2004, gdzie lekcja angielskiego zamieniła się w psychiczne i fizyczne znęcanie się nad nauczycielem.

W dniach 6-9 lipca 2009 r. Teatr Krzyk przeprowadził instruktorskie warsztaty teatralne, które stanowiły kolejny element realizacji wspomnianego projektu.

Finałowym działaniem zawartym w projekcie jest czterodniowy festiwal teatralny, który odbędzie się w Rudce w dniach 6-9 sierpnia 2009 r, na który serdecznie zapraszamy.

Szczegółowe informacje: www.gok-rudahuta.pl

Marcin Woszczewski

ENERGIA ODNAWIALNA

W dobie rosnących lawinowo cen paliwa i energii warto nieco dłużej zająć się tematem źródeł alternatywnych. Wcześniej przedstawiłem paliwa mogące stać się tańszym i niezależnym sposobem napędzania naszych samochodów, w tym numerze pragnę natomiast zająć się źródłami energii elektrycznej, oraz ogrzewaniem. Jeszcze do niedawna korzystanie z innego-niezależnego źródła energii było nie tylko uciążliwe ale wręcz prawie niemożliwe. Zmonopolizowany przez państwo rynek producentów energii praktycznie nie dopuszczał małej konkurencji. Zresztą za sobą miał instrument w postaci całej rzeszy urzędników, którzy pilnowali aby nikt nie śmiał produkować energii nawet na własne potrzeby nie mówiąc o jej sprzedaży. Głośne są historie racjonalizatorów, którzy postawili mały wiatrak energetyczny, po czym byli nachodzeni przez rozmaite kontrole z fiskusem włącznie co w efekcie osiągało pożądany przez urzędników skutek czyli likwidację urządzeń. Dziś na szczęście to już historia. Nowe kierunki wyznaczone przez państwa prawie całego świata zmierzają do wykorzystania w jak największym stopniu energii tzw. odnawialnej. Cóż to jest energia odnawialna? Otóż jest to energia, której używanie nie wiąże się z jej długotrwałym deficytem, czyli na przykład energia słońca, czy wiatru lub energia spadku wody, która jest najczęściej wykorzystywanym źródłem energii odnawialnej oraz energia wiatru, geotermalna, biomasy, biogazu czy pływów morskich. Tak jak napisałem energia spadku wody jest najczęściej wykorzystywaną energią. Wielu z nas widziało zaporę Solińską zbudowaną w latach 60-tych gdzie mieści się słynna elektrownia wodna dostarczająca 1 mld kwh energii rocznie. W Polsce obok Soliny w ten sposób dostarczają energii 23 elektrownie z których największe są Żarnowiec (716 MW), Porąbka-Żar(500 MW) i wspomniana Solina(200 MW). Energia uzyskiwana w ten sposób jest jednak nie w pełni ekologiczna. Piętrzenie wód powoduje zmianę ich stosunków co pociąga zmianę całych ekosystemów. Głośna jest sprawa budowy Chińskiej, największej na świecie elektrowni wodnej na rzece Jangcy tak zwanej zapory Trzech Przełomów, która została ukończona w 2006 roku i docelowo ma mieć moc 22.500 MW. Na świecie wzbudziła ogromne kontrowersje. Z powodu budowy przesiedlono 1.5 mln osób, zalano wiele zabytków, zagraża również egzystencji wielu ssaków wodnych i ryb. Trzy przełomy na rzece Jangcy po całkowitym jej napełnieniu znikną a geolodzy twierdzą iż taka masa wody, będzie miała wpływ na zmianę tektoniki tego regionu. To są głosy sprzeciwu. Z drugiej strony wyprodukowana energia pozwoli ograniczyć emisję gazów cieplarnianych o 100 milionów ton, milion ton pyłów, milion ton dwutlenku siarki, oraz setki

tysięcy ton tlenu węgla i dwutlenku azotu a pozwoli Chinom zaoszczędzić aż 31 milionów ton węgla rocznie. Poza tym ma uchronić tereny poniżej przed katastrofalnymi powodziąmi, choć z drugiej strony taka spiętrzona masa wody również stanowi swoiste zagrożenie. Tyle o wodzie, czas na wiatr. W Polsce, zwłaszcza na wybrzeżu dosłownie jak grzyby po deszczu wyrastają maszyny elektrowni wiatrowych. Jeszcze do niedawna największe urządzenia były wyposażone w turbiny o mocy 1 MW jednak szybki postęp technologiczny bardzo szybko podniósł granicę mocy wytwarzanej do 2 MW. I tutaj mamy plusy i minusy. Plusem jest niewątpliwie wykorzystanie darmowej energii wiatru czyli brak emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Teraz czas na minusy. Wiatraki niewątpliwie zaburzają harmonię krajobrazu naturalnego i dotyczy to zwłaszcza obszarów atrakcyjnych turystycznie. Olbrzymie łopaty wirników emitują specyficzny hałas, często też stają się śmiertelną pułapką dla ptaków. Jednak rolnicy, mieszkający w miejscach, gdzie występują często wiatry powinni się zastanowić nad postawieniem niewielkiego urządzenia zaspokajającego potrzeby gospodarstwa, czy niedużej firmy. Pamiętam jak ok. 10 lat temu podczas podróży przez Niemcy zobaczyłem przy stacji benzynowej Shell nieduży wiatrak energetyczny. Niezwykle zderzenie, z jednej strony sprzedaż nie ekologicznych paliw z drugiej natomiast wykorzystanie ekologicznej energii wiatru na własne potrzeby. Wydawało mi się to co najmniej dziwne, lecz po zgłębieniu tematu dowiedziałem się, że największe koncerny amerykańskie prowadzą w tej chwili intensywne badania nad alternatywnymi paliwami do samochodów zwłaszcza w dobie zamieszania na rynku ropy naftowej. Tyle o energii wiatru.

Mariusz Matera

Człowiek najlepszą inwestycją Zespół Szkół w Rudzie- Hucie „Szansa dla Ciebie”

Wyniki egzaminów zewnętrznych pokazują, że są w naszej szkole uczniowie osiągający bardzo wysokie wyniki w nauce, ale jest też duża grupa uczniów których wyniki nie są zadowalające. Potrzebują oni uzupełnienia wiedzy w zorganizowanych formach nauczania, wsparcia ze strony nauczycieli, zindywidualizowanej pracy, którą można zapewnić na zajęciach wyrównawczych w małych liczebnie grupach.

„SZANSA DLA CIEBIE” to projekt skierowany właśnie do tych uczniów. Głównym jego celem będzie wyrównanie braków w wiadomościach i umiejętnościach i umożliwienie im skutecznej nauki na dalszych etapach kształcenia.

Grupą docelową projektu jest 120 uczniów w wieku 7-16 lat z Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie:

- 40 uczniów z klas I-III Szkoły Podstawowej
- 40 uczniów z klas IV-VI Szkoły Podstawowej
- 40 uczniów z klas I-III Gimnazjum

Podstawowym kryterium rekrutacji do zespołów wyrównawczych będą: niskie wyniki z przedmiotów j.polski, matematyka, chemia, posiadanie opinii Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej. Grupy zajęciowe będą tworzyły dzieci w tym samym wieku o podobnych problemach edukacyjnych.

Liczebność grupy nie przekroczy 10 osób. Zajęcia prowadzone będą z wykorzystaniem aktywnych metod problemowych (doświadczenia, eksperymenty, inscenizacja, gry i zabawy dydaktyczne) i ciekawych form nauczania np.: wyjazdy do teatru, wycieczki, praca w małych grupach;

Realizacja projektu w Zespole Szkół w Rudzie-Hucie od 15.06.2009 do 15.07.2010.

W ramach projektu zaplanowano:

1. Zajęcia wyrównawcze z języka polskiego na poziomie klasy I, II, III, IV, V i VI Szkoły Podstawowej i III klasy Gimnazjum,
2. Zajęcia wyrównawcze z matematyki na poziomie klasy I, II, i III, IV, V, VI Szkoły Podstawowe i klas I – III Gimnazjum,
3. Zajęcia wyrównawcze z chemii na poziomie klasy III Gimnazjum.

Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,

Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach,

Działanie 9.1. Wyrównywanie szans i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty,

Poddziałanie 9.1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych.

Na realizację projektu Zespół Szkół w Rudzie-Hucie uzyskał dofinansowanie w kwocie 74471,00zł

ŚLADAMI PRZESZŁOŚCI NA UKRAINĘ

Dnia 6 czerwca 2009 roku uczniowie Zespołu Szkół w Rudzie-Hucie odwiedzili Ukrainę. Pierwszym etapem pobytu była miejscowość Wiszniwka, gdzie młodzież posprzątała groby Polaków.

Podczas kilkogodzinnej pracy udało się oporządzić 40 mogił. Tę część pobytu zakończyło złożenie wieńca przed pomnikiem polskich ofiar pomordowanych przez bojówkarzy z UPA w 1943 roku w Rymaczach. Następnie uczniowie wraz z opiekunami mieli okazję zobaczyć słynne jezioro Świtaż, niektórzy zdecydowali się nawet na kąpiel.

Wizyta za wschodnią granicą zakończyła się w szkole w Rivnem. Tam goście z Polski ugoszczeni zostali obiadem. Na ręce władz ukraińskiej placówki powędrował komputer wraz z oprogramowaniem –

prezent od grona pedagogicznego z Rudy-Huty. Podarunkiem od naszych uczniów był występ artystyczny przygotowany przez Annę Bąk i Annę Radziszewską-Smutniak. Nastrojowe przedstawienie nawiązywało do trudnej, wspólnej historii narodów polskiego i ukraińskiego. Dominowały w nim wiersze poety regionalnego Krzysztofa Kołtuna. Pobyt w Rivnem zakończył się zabawą taneczną dla młodzieży z obydwu szkół.

– *Na Ukrainie spotkaliśmy się z niezwykłą serdecznością i otwartością. Gościnność Ukraińców była naprawdę wzruszająca. W kontaktach między uczniami jakby nie istniała bariera językowa, błyskawicznie nawiązały się sympatie i przyjaźnie. Podczas pożegnania dzieci wymieniały się adresami i numerami telefonów. Z pewnością ten wyjazd powtórzymy w przyszłym roku - podsumował wyjazd dyrektor Adam Marszałuk.*

Paweł Tkaczuk

Głębia natury w zarysie historii – finał projektu

Wświetlicy w Rudzie-Hucie w dniu 19 czerwca 2009 r. odbyło się zakończenie projektu „Głębia natury w zarysie historii” realizowanego przez Bibliotekę Publiczną Gminy Ruda-Huta z funduszy PPWOW.

W uroczystości brali udział uczestnicy warsztatów, władze gminy, radni rady gminy oraz mieszkańcy.

Wszyscy zebrani mogli obejrzeć prezentację multimedialną z realizacji całego projektu, oraz wysłuchać programu artystycznego przygotowanego przez uczestników warsztatów przy współpracy Anny Radziszewskiej - Smutniak, nauczycielki muzyki i plastyki.

Projekt realizowano od 1 września 2008 r. do 29 maja 2009 r. - jego koordynatorem była dyrektor Biblioteki Publicznej **Marta Kordas**, która przygotowała podsumowujący realizację programu pokaz multimedialny.

Celem tego przedsięwzięcia była integracja dzieci z klas 4-6 Szkoły Podstawowej w Rudzie-Hucie poprzez uczestnictwo

w warsztatach historycznych, przyrodniczych oraz tworzenia publikacji. W trakcie warsztatów udało się przekazać, a jednocześnie zakorzenić w młodych ludziach wiedzę na temat dziejów naszej gminy oraz zwrócić uwagę na ochronę otaczającej nas przyrody.

Warsztaty tworzenia publikacji były dla uczestników ciekawą i inspirującą formą zajęć.

Zwieńczeniem projektu jest wydanie publikacji „Ślady historii gminy Ruda-Huta” autorstwa **Antoniego Franeckiego**. Jest ona zapisem historii gminy; przedstawia zróżnicowanie wyznaniowe na przestrzeni wieków, przypomina przedstawicieli administracji, opisuje także działania powstańcze na obszarze dzisiejszej gminy.

Książka ukaże się z początkiem lipca a od września dostępna będzie we wszystkich bibliotekach gminy Ruda-Huta.

Paweł Tkaczuk

SUKCESY TEATRU OKO

Teatr OKO w bieżącym roku niejednokrotnie promował gminę Ruda-Huta na licznych przeglądach i festiwalach o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim zdobywając nagrody i wyróżnienia.

Ponadto spektakl „Topiel” był prezentowany w wielu szkołach województwa lubelskiego, gdzie reprezentował gminę Ruda-Huta.

W styczniu bieżącego roku został zaproszony do „Magazynu Weekendowego” w Telewizji Lublin, gdzie aktorzy podzielili się swoją pasją z telewidzami.

Zdobyte przez grupę nagrody czy wyróżnienia są jedynie zewnętrznym potwierdzeniem skuteczności pracy. Dla grupy natomiast jest to motywacja do dalszych praktyk teatralnych.

Nagrody:

V Ogólnopolski Przegląd Autorskich Prezentacji Sceniczných "NASWIETLARNIA 2009" – Warszawa

– *I Miejsce i „Lampa Specjalna” w kategorii spektakl teatralny.*

Wojewódzki Przegląd Teatrów Młodzieżowych – SCENA MŁODYCH 2009 - Lublin

– *Nagroda za konsekwentnie przeprowadzoną formułę sceniczną spektaklu „Topiel”*

XI Festiwal Najciekawszych Widowisk 2009 (w trakcie Wojewódzkiego Przeglądu Teatrów Młodzieżowych w Lublinie)

– *Nagroda za poszukiwanie nowego języka teatralnego i przejmujące wyartykułowanie problemów młodego pokolenia w spektaklu „Topiel” oraz zaproszenie na NOC KULTURY w Wojewódzkim Ośrodku Kultury w Lublinie.*

Wyróżnienia:

Pierwsze Ogólnopolskie Spotkania Młodego Teatru – Krzykowisko 2009, Maszewo

– *Wyróżnienie aktorskie dla Marcina Nawrockiego.*

XIII Ogólnopolski Festiwal Teatrów Szkolnych MASKA 2009, Chelm.

Uczestnictwo w grupie teatralnej to nie tylko praca na scenie, w miesiącach: wrzesień – grudzień 2008 r. grupa realizowała projekt w ramach **Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich**. Udało się pozyskać ponad 16 000 zł na edukację teatralną. Aktualnie również w ramach PPWOW został napisany projekt na Festiwal Teatralny, który odbędzie się w Rudce w dniach 6 – 9 sierpnia 2009 r., tym razem na 23 000 zł. Projekt nazywa się „**Wyżyna Teatralna OKO – liczne obserwacje**” a realizowany w partnerstwie z Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury w Lublinie.

Marcin Woszczewski

Muzyka i śpiew tradycją pokoleń

W świetlicy w Rudce w dniu 20 czerwca odbył się Festiwal Kultury Ludowej, który był jednocześnie zakończeniem trwającego od 3 kwietnia 2009 projektu muzycznego, przeznaczonego dla osób starszych z gminy Ruda-Huta.

Podczas festiwalu na scenie zaprezentowali się: **Rudniacy** z Rudy, **Wiśniowy Sad** z Żalina, a także **BoKoRyNa** z Żalina - którzy tego dnia mieli swój debiut sceniczny.

Uczestnicy projektu z Rudki zaprezentowali to, czego nauczyli się podczas zajęć. Warsztaty muzyczne, prowadził Sławomir Piędzia - instruktor muzyczny z Chelma.

W lipcu odbędzie się podsumowanie przedsięwzięcia, na którym będzie można obejrzeć wystawę fotograficzną i prezentację multimedialną z przebiegu warsztatów.

Celem projektu, organizowanego w ramach **Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich** pt. **Muzyka i śpiew tradycją pokoleń**, była integracja osób starszych poprzez wzbogacenie i zachowanie tradycji muzycznych naszego regionu i zebranie zapomnianych piosenek.

Barbara Humeniuk

DOBRA GOTÓWKA

Nieformalna grupa młodzieży „Dobra Gotówka” ze wsi Gotówka po raz kolejny postanowiła spędzić pracowicie część wakacji i napisała projekt do Fundacji Wspomagania Wsi pod nazwą „Przystanek Gotówka”. Ku ich wielkiej radości 12 czerwca okazało się że projekt został oceniony pozytywnie, i że tym samym otrzymali prawie 3000 zł dotacji.

Co kryje się pod nazwą „Przystanek Gotówka”? Otóż projekt zakłada, że młodzież własnoręcznie oczyści ze starej farby przystanki autobusowe, następnie pomaluje je farbami w jednym zamontuje brakującą ławkę i posadzi przy nich rośliny.

Kolejnym etapem jest wykonanie własnoręcznie boiska do plażówki. To ciężki etap projektu, bowiem polegający na zdjęciu darni szpadłami. Zajęcia trwają przez 10 roboczych dni w godzinach od czternastej do osiemnastej. Młodzież ma swoją bazę w świetlicy, którą kiedyś wspólnymi siłami odnowili.

Dzięki dotacji FWW można było zakupić materiały niezbędne do przeprowadzenia projektu oraz wyżywienie (pizza i serki). Część materiałów przekazał Zakład Usług Komunalnych i Zespół Szkół w Rudzie-Hucie.

Jest to drugi z projektów równocześnie realizowanych przez grupę młodzieży. Pierwszym bowiem jest projekt „Stop Klatka” realizowany w ramach PPWOW, podczas, którego młodzież zgłębia tajniki filmowania pod okiem pana **Piotra Bakuna** oraz autoprezentacji.

Młodzież ma zrealizować według własnego scenariusza film o Gotówce, jej przyrodzie, historii i mieszkańcach. Drugi film ma obrazować wykorzystanie środków pozyskiwanych w ramach PPWOW przez gminę Ruda-Huta. Podczas warsztatów młodzież zwiedzi ośrodek telewizji Lublin zapoznając się z profesjonalną techniką.

Generalnie z faktu realizacji projektów płyną rozmaite korzyści. Z jednej strony to dobra zakupione za pieniądze zewnętrzne, nabyte umiejętności czy też wyremontowane przystanki, a z drugiej strony grupa ludzi, która dzięki realizacji projektów zintegrowała się pragnąc działać na rzecz swojej wsi.

Mariusz Matera

ECHA DZIEJÓW:

Pamięć...1943....

Na wschód od Bugu leży kraina o nazwie Wołyń, stanowiąca część Ziemi Chełmskiej. Wraz z nią w 1388 roku, przyłączona do Korony. Teren ten był, jak podają opracowania, słabo zaludniony, występowały tzw. pustki. Władysław Jagiełło, z gęsto zaludnionego Mazowsza sprowadził osadników. Zwano ich Mazurami, a to z powodu gwary mazurskiej, wchodzącej do języka polskiego.

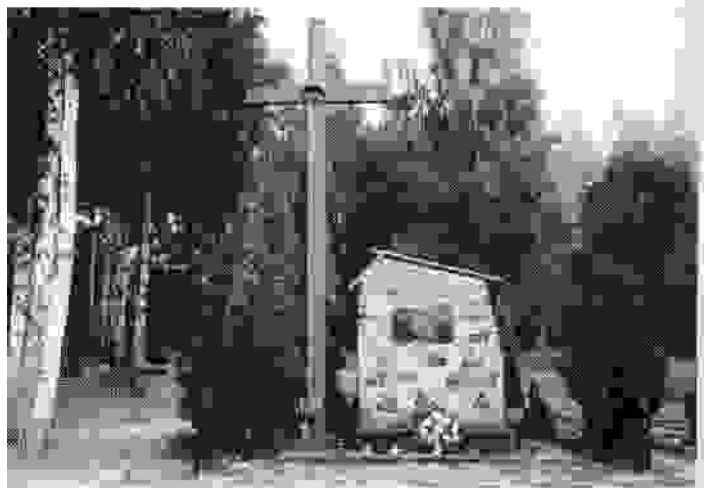
Przez wieki całe żyli z rdzenną ludnością Rusinami (Ukraińcami). Zachowali mimo to swój język, czystość narodową, wyznaniową i obyczajową. Nie ulegli presji zaborców (rusyfikacji), nie odstąpili od wiary przodków.

Przed wybuchem II wojny światowej, teren Wołynia podlegał administracji polskiej. W wyniku układu niemiecko-radzieckiego z 28.08.1939 roku o granicy i przyjaźni, na Bugu ostatecznie ustanowiono granicę. Teren znalazł się pod obcą administracją. Z chwilą wybuchu wojny niemiecko-radzieckiej pod administracją niemiecką.

Stosunki międzyludzkie, sąsiedzkie pogorszyły się. Z czasem potęgowały się. Obserwowano dziwne zachowania Ukraińców.

W niedzielę 29 sierpnia 1943 roku na nabożeństwie w kościele parafialnym pw. św. Andrzeja w Ostrówkach, ks. Stanisław Dobrzański, informował, że doniesiono iż *nad Ostrówkami i Wola Ostrowiecką zawisło śmiertelne niebezpieczeństwo ze strony nacjonalistów ukraińskich*. Kilka godzin później przybyli uzbrojeni mężczyźni, proponowali księdzu aby ratował się i jechał z nimi. Usłyszeli w odpowiedzi: *Dobry pasterz nie zostawia swoich owiec na pastwę wilka*. Sam namawiał wiernych, aby kobiety z dziećmi uciekły do Jagodzina, gdzie na stacji kolejowej stacjonowało wojsko niemieckie, które mogłoby uchronić uciekinierów.

Na noc w obydwu wsiach wystawiono warty – uzbrojone w siekiery, kosy, widły. Rankiem w poniedziałek wracali do domów na odpoczynek. Po kilku godzinach, mieszkańców, pod pozorem zebrania zaproszono do szkoły. Tutaj oddzielono kobiety z dziećmi. Popędzono ich do kościoła. Rozpoczęła się tragedia zwana „rzezią wołyńską”. Mordowano całe rodziny bez względu na wiek. Ciała zakopywano

we wcześniej przygotowanych dołach – zbiorowych mogiłach. Część ciał spalono wraz z budynkami. Zginął też ks. Stanisław Dobrzański. Po kilku godzinach obydwie wsie przestały istnieć. Kościół zniszczono pod koniec września.

Taka sama tragedia dotknęła cały Wołyń. Część mieszkańców uratowała się. Oni to zaczęli uciekać za Bug, na zachód, na teren Polski. Tu szukali pomocy i schronienia. Zatrzymywali się w okolicach, miejscowościach przyległych do Bugu, z nadzieją, że z czasem będą mogli powrócić „na swoje”. Pewna grupa zaś wyjechała po 1945 roku w głąb Polski, a nawet na Ziemię Odzyskane. Los sprawił, że nie wrócili „na swoje”. Osiedlili się na terenie, na który przybyli. Stał się on ich nową ojczyzną.

Mijały lata, wielu z nich odeszło. Część tych, którzy przeżyli gehennę, jako świadkowie relacjonowali zapamiętane chwile grozy. Wiele relacji zapisał dr Leon Popek historyk, pracownik Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie, którego przodkowie tam mieszkali.

Ocaleni, mieszkający w Polsce, po latach podjęli czynności dla upamiętnienia czasów grozy i jej ofiar.

Mieszkańcy Ostrówek, Woli Ostrowieckiej i ich potomkowie, żyjący głównie na terenie gminy Ruda-Huta i Chełma wspólnym działaniem już w 1983 roku w nekropoli, w Rudzie-Hucie postawili dębowy krzyż.

Natomiast 26.08.1984 roku poświęcono pomnik pobudowany przy krzyżu. Pomnik zbudowano z kamieni polnych zebranych w okolicy. Tablica główna: *W hołdzie poległym i pomordowanym na Wołyniu w latach wojny 1939-1945. Rodacy, 30.VIII.1984. Tabliczki z nazwami miejscowości, przy niektórych daty: Przebraże, Kąty 30.08.1943, Kol. Głęboczycza, Kisielin 11.07.1943, Gaj Stary 30.08.1943, Różyn, Ostrówki 30.08.1943, Hajki sierpień, Wola Ostrowiecka 30.08.1943, Pańska Dolina 21.06.1943, Poryck 11.07.1943, Huta Stepańska sierpień 1943,*

Ściana południowa – *śp. nieznanzi żołnierze polscy z I wojny światowej – niech spoczywają w pokoju.*

Ściana północna – *śp. Jan Trusiuk z Ostrówka żył lat 24 zginął w 1944 r.*

To pierwszy w Polsce pomnik w hołdzie pomordowanym Polakom na Wołyniu przez ludobójców OUN – UPA. Wykonał go Zenon Zalewski z Rudy-Huty wg projektu Leona Popka.

24.08.1996 roku w kościele parafialnym w Rudzie-Hucie poświęcono „Ołtarz Pamięci 1939-1944” ufundowany przez byłych mieszkańców parafii Ostrówki i byłych żołnierzy 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej (WDPAK). Projektant – mgr Zbigniew Strzałkowski. Wykonawca Czesław Nóżka z Piask k. Lublina. W 2008r. ołtarz przebudowano.

Na stole ołtarzowym - odznaka 27 WDP AK, krzyż maltański. Do stołu przytwierdzona drewniana listew z wyrżniętym napisem „Ołtarz Pamięci 1939-1944”. Nad stołem ocalały z kościoła w Ostrówkach krzyż na tle obrazu „pożoga”. Po obu stronach obrazu zwisy płócienne z powtórzoną suplikacją „Święty Boże! Święty Mocny! Święty a nieśmiertelny! Zmiłuj się nad nami!”

U stóp krzyża metalowa tabliczka z wygrawerowanym tekstem *30 sierpnia 1943 r. bandy UPA pomordowały ponad 1300 mieszkańców parafii Łuckiej w diecezji łuckiej. Zginął również ks. Stanisław Dobrzański organizujący samoobronę. Ze spalonego kościoła ocalał ten krzyż. Został on znaleziony pod koniec września 1943 r. przez Stanisława Matyskę ps. „Żwir”, żołnierza 27 WDP AK, który przez 40 lat przechowywał go, a w 41 rocznicę pamiętnych wydarzeń przekazał parafii Ruda-Huta. Krzyż leżał w krzakach. Do 1974 roku przechowywały go rodziny Sawickich i Matysków we wsi Ługi, woj. koszański, potem w Chełmie.*

W 1988 roku Ołtarz wzbogacił się o orła w koronie, wykonanego przez gajowego Piotra Uglika z Zarudni oraz własnoręcznie wykonany przez Wołyńiankę – Marię Graczą różaniec. Zawiesiła go na orle z koroną.

Poza tym w kościele znajduje się ufundowany w 1984 roku przez byłych parafian z Ostrówek, proporzec z trójkątnym wcięciem. Awers proporca – czerwony i biały płat (układ pomylony). Na nim, na czerwonym polu orzeł z koroną. Nad nim napis: „Pomordowanym z parafii Ostrówki”. Poniżej: „30. VIII. 1943 – 30. VIII. 1984 Potomni”.

Rewers – tło białe, na nim krzyż, napis łukiem „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród...”. Drzewce proporca zakończone metalowym krzyżykiem. W 1990 roku Wołyniacy – Czesław Kuwałek i Franciszek Soroka z okolic Rybnika ofiarowali płaskorzeźbę byłego kościoła w Ostrówkach.

Staraniem Towarzystwa Przyjaźni Krzemieńca i Ziemi Wołyńsko - Podolskiej, któremu prezesuje Leon Popek podjęto starania o ekshumację z „dołów śmierci” i godziwym pochówku ofiar zbrodni.

Starania zakończyły się pomyślnie i już 30.08.1992 roku odbyła się pierwsza uroczystość pogrzebowa ofiar zbrodni z udziałem Wołyńiaków, przedstawicieli władz Polski i Ukrainy. W zakończeniu głoszonej homilii ks. Marian Chmielowski powiedział: *...Bracia Polacy i Bracia Ukraińcy! My dziś wybieramy Boga, wybieramy miłość, życie i zgodę. Niech od tej pory ta wielka mogiła i tysiące innych mogił Polaków i Ukraińców na tej ziemi nie wołają już o pomstę do Boga, ale o zgodne*

życie. Dziś wszyscy podajemy sobie nasze dłonie w geście pojednania i braterstwa, w imię Boże i Najświętszej Matki. A oni, którzy są już u Boga, u jego Tronu, niech rozradują się z tego, że ich krew, ich łzy, męczeńska śmierć i ból konania nie poszły na marne, ale oby z tej śmierci wyrosło dobro. Uroczystość przygotował Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Krzemieńca i Ziemi Wołyńsko - Podolskiej.

Już od ponad 25 lat w przeddzień sierpniowego odpustu parafialnego w Rudzie-Hucie odprawiane jest nabożeństwo w intencji pomordowanych i żołnierzy 27 WDP AK. Nabożeństwa celebrują miejscowi a także zaproszeni księża.

Przy okazji odbywają się zjazdy Wołyńiaków, ich potomków z całego kraju oraz byłych żołnierzy 27 Dywizji i ich potomków. *Mortituri viventes obligant* – „Umarli zobowiązują żywych

Źródła:

1. Leon Popek i inni, „Wołyński testament”, Towarzystwo Przyjaciół Krzemieńca i Ziemi Wołyńsko – Podolskiej, Lublin 1997.
2. Leon Popek, Cmentarz parafialny w Ostrówkach na Wołyniu, Lublin 2005.
3. Szczepan Siekierka i inni, Katalog wystawy ludobójstwa dokonanego na Polakach..., Wrocław 2008.

Antoni Francki

Ze wspomnień... PODPORUCZNIK W STANIE SPOCZYNKU

Ziemia kręci się bezustannie: 24 godziny „obrotowo”, 365 dni „obiegowo”. Nie ma zdolności cofnięcia się. Tak samo jest z czasem: pędzi nieubłagane nie oglądając się za siebie. Tylko człowiek został wyposażony w pamięć: pamięta o przeszłości, skrzętnie spisuje swoje losy. Wokół nas też „dzieje się historia” i żyją ludzie, którzy ją tworzą. Tworzył ją również Mikołaj Chemelczuk.

Był rok 1915 kiedy w miejscowości Rudka (dziś Rudka Kolonia) na świat przychodzi Mikołaj Chemelczuk, aby już w wieku 22 lat zostać wcielonym w szeregi wojskowe. Trafia do Zamościa, gdzie służy w Pułku Artylerii Lekkiej. Dwa lata później wybuch II wojna światowa. Dla Pana Mikołaja zaczyna się ona pod Tomaszowem Lubelskim krwawą bitwą z Niemcami. 17 września do Polski wkracza Armia Czerwona. Pan Chemelczuk, wzięty do niewoli, zostaje wywieziony do Murmańska (położony 1967 km od Moskwy, za kołem polarnym). Tam jako jeńiec wojenny przebywa w obozie.

Stosunki między Związkiem Radzieckim a Niemcami ulegają pogorszeniu, w ZSRR tworzy się armia generała Andersa. Dla młodego Mikołaja jest to doskonała okazja, aby wydostać się z sowieckich łagrów.

Rok 1941. Jako ochotnik wstępuje do II Korpusu Polskich Sił Zbrojnych, znajdującego się na terenie Związku Radzieckiego. Zanim stanie u bram klasztoru Monte Cassino, wraz z armią przebywa długą drogę przez Irak, Iran, Syrię i Palestynę, gdzie odbywają się ćwiczenia i szkolenia polskich żołnierzy. Kanałem Sueskim, wraz z całym wojskiem zostają przerzuceni do Włoch. Rok 1944. wojsko gen. Andersa, w szeregach którego walczy Pan Mikołaj, zdobywa klasztor. Tam oczekują końca wojny. W 1945 roku jego korpus zostaje przeniesiony do Anglii, rok później przestaje istnieć. Pan Chemelczuk trafia do Szkocji. Przez rok pracuje, rozbiera niewybuchy. Czeka na pozwolenie na powrót do Polski. W końcu wsiada na statek, aby odbyć ostatnią, najdłuższą podróż. Podróż do domu.

10 lat. Tyle czasu musiało upłynąć, zanim Pan Mikołaj powrócił do Rudki-Kolonii.

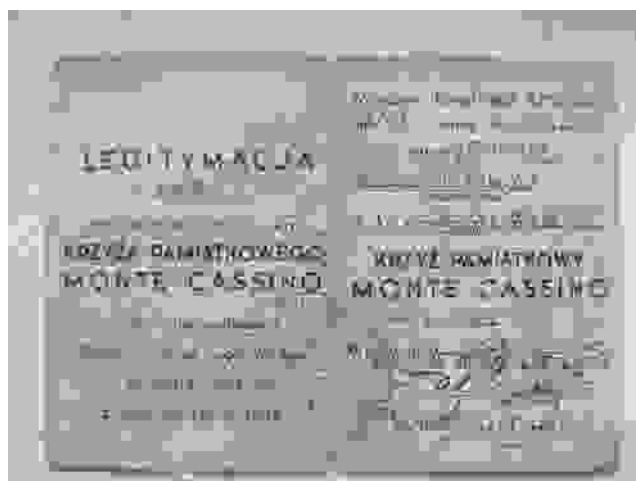
Wrócił do domu 9 maja 1947 roku. I tu już pozostał. Założył rodzinę, pracował jako rolnik. Ale była też historia, o którą się dopominano: były wywiady, notatki prasowe. Pan Mikołaj należał do Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, do Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych. Zmarł 20 kwietnia 2008 roku przeżywszy 92 lata.

Za jego zasługi został uhonorowany krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino (nadany 10 marca 1945 roku); Medalem za udział w Wojnie Obronnej 1939 (nadany 18 lipca 1984 roku przez generała Wojciecha Jaruzelskiego); Krzyżem Czynu Bojowego PSZNZ (nadany 15 kwietnia 1991 roku przez prezydenta Lecha Wałęsę); otrzymał Medal za Zasługi dla ZKRP i BWP, który został przekazany na ręce córki, Pani Eugenii Fury, podczas IX Zlotu Drezdeńskiego Korpusu Pancernego WP w Sawinie.

Pan Jan Sulima, Prezes Koła Gminnego ZKRP i BWP w Rudzie-Hucie, od 1982 roku systematycznie - co roku, odwiedzał Pana Mikołaja w jego domu. Podczas tych spotkań długo wysłuchiwał opowieści o przeżyciach wojennych, choć Pan Chemelczuk rzadko sięgał pamięcią do przeszłości. *„Był człowiekiem uczciwym, szanującym innych. Życzliwy wobec sąsiadów, ciężko pracował w swoim gospodarstwie rolnym. Minął już rok jak odszedł od nas na wieczną wartę nasz kolega: kombatant, żołnierz i tulacz Wojska Polskiego. Cześć jego pamięci!”* mówi Pan Sulima.

Podporucznik w stanie spoczynku Wojska Polskiego. Takim tytułem został uhonorowany za swoje zasługi ten niezwykle skromny człowiek, mieszkaniec naszej gminy.

Anna Dadas

Udane starty zapaśników

W kolejnym Międzynarodowym Turnieju Uczniowskich Klubów Sportowych w Chełmie dobrze spisali się zapaśnicy z Rudy-Huty. Złoty medal wywalczył **Krystian Gołębiowski** z kategorii wagowej 47 kg, który wygrał wszystkie walki. Brązowe medale zdobyli: **Dawid Kantyka** (38 kg) i **Sebastian Gil** (85 kg). Walki o 3 miejsce przegrali: **Kamil Cholewiński** i **Grzegorz Mielniczuk**, którzy ostatecznie zajęli 5 miejsce.

Zapaśnicy z Rudy-Huty tj. **Krystian Gołębiowski**, **Łukasz Jaltoszek** i **Kamil Cholewiński** walczyli w silnie obsadzonym turnieju na Ukrainie. Konfrontacja z najlepszymi zapaśnikami z Ukrainy na pewno wzbogaciła ich o nowe doświadczenia.

Na Wojewódzkich Zawodach w Potoczku k. Janowa Lubelskiego najlepszą drużyną ponownie okazali się zawodnicy z Rudy-Huty, Złote medale zdobyli: **Dawid Kantyka**, **Grzegorz Mielniczuk**, **Mateusz Cholewiński**, **Paweł Łontkowski** i **Kacper Kotowski**.

Po zdobyciu kwalifikacji w turnieju w Dębicy **Krystian Gołębiowski** i **Łukasz Jaltoszek** walczyli w **Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży** w Kielcach. Jest to najważniejsza impreza dla tej grupy wiekowej w Polsce w całości sfinansowana przez Ministerstwo Sportu.

W ostatnim przed wakacjami **Ogólnopolskim Turnieju Zapaśniczym** w Wierzbicy k. Radomia złoty medal zdobył **Kamil Cholewiński** a brązowe **Grzegorz Mielniczuk** i **Krystian Gołębiowski**.

Mirosław Czwalinski

Zawody strażackie w Rudzie

W niedzielne popołudnie 14 czerwca 2009r. w gminie Ruda-Huta odbyły się zawody strażackie.

W klasyfikacji generalnej zawodów sportowo-pożarniczych **I miejsce** należało do gospodarzy **OSP Ruda**, **drugie miejsce** przypadło **OSP Żalin** natomiast **trzecie OSP Leśniczówka**.

Klasyfikacja generalna przedstawiała się następująco:

Kategoria młodsze dziewczyny:

I miejsce - Ruda;

Kategoria młodzi

chłopcy:

I miejsce - Żalin;

Kategoria starsze

dziewczyny:

I miejsce - Ruda;

II miejsce - Żalin;

Kategoria starsi

chłopcy:

I miejsce - Ruda;

II miejsce - LO Ruda-

Huta;

III miejsce - Żalin;

DOBRA GRA SIATKARZY

Duże umiejętności siatkarskie potwierdzili gimnazjaliści z Rudy-Huty, którzy najpierw wygrali **Międzygminną Gimnazjadę** w Strupinie Dużym a następnie zajęli **II miejsce** w **Powiatowej Gimnazjadzie** w Białopolu. Po dwóch zwycięstwach z Wierzbicą i Dubienką minimalnie przegrali w finale 2:1 z Gimnazjum w Strachosławiu.

W ramach otwarcia kompleksu boisk sportowych Orlik rozegrano **Powiatowy Turniej w piłkę siatkową chłopców**. Zdecydowanie wygrali uczniowie z Gimnazjum nr 1 w Chełmie.

We wszystkich turniejach drużyna z Rudy-Huty grała w następującym składzie:

1. **Mateusz Wolan**
2. **Radosław Lasociński**
3. **Paweł Balcerek**
4. **Patryk Tymochowicz**
5. **Mateusz Pilipczuk**
6. **Łukasz Haftaniuk**
7. **Krystian Toporowski**
8. **Kamil Kotowski**
9. **Alan Chmiel**

Mirosław Czwalinski

Magdalena Iwanicka i Ewelina Pogorzelec

WYDAWCA: Biblioteka Publiczna Gminy Ruda-Huta, ul. Niepodległości 36, 22-110 Ruda-Huta, tel. (082) 568 60 71, e-mail: bpgrh4@wp.pl;

TEKSTY: Roman Czwalinski, Anna Dadas, Roman Dudzik, Antoni Franecki, Barbara Humeniuk, Magdalena Iwanicka, Marta Kordas, Mariusz Matera, Ewelina Pogorzelec, Dorota Sawicka, Bogusława Smal, Paweł Tkaczuk, Jarosław Walczuk, Marcin Woszczewski;

SKŁAD I REDAKCJA: Marta Kordas; **DRUK:** A3 Drukarnia Przemysław Litwiniuk, ul. Szkolna 4, 22-100 Chełm;